СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LII. Ч. 21. НЮ ЙОРК і ДЖЕРЗІ СИТІ, середа, 2-го лютого 1944. No. 21. NEW YORK and JERSEY CITY, Wednesday, February 2, 1944. VOL. LII.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 4-0807 THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

БІЛЬШІСТЬ БОНДІВ ЧЕТВЕРТОЇ ПОЗИЧКИ В РУКАХ ДРІБНИХ ПОКУПЦІВ

ВАШИНҐТОН. — Урядово продаж бондів Четвертої Пзички розпочався з днем 1. лютого. Одначе перегляд в різних закутинах Америки вказує, що вже наперед закуплено бондів на міліони долярів. Важним чинником в закупні бондів є приватні одиниці з незначним приходом, бо лише із заробітками при праці. Найбільше бондів продається в серії „Е", бо вони не вимагають великих вкладів. Місто Філядельфія веде перед у їх продажу. Багаті одиниці не можуть купувати значнішого числа бондів із своїх заробітків тому, що вони обложені великими податками, але вони інвестують у бондах свої маєтки. У Ню Йорку асекураційні підприємства зголосили підписку бондів на $681,000,000 ще перед 1. лютим, а само місто закупило їх на $40,000,000 із своїх фондів, призначених на сплату позичок. Досі управа міста ульокуввала в бондах $150,000,000. Стейт Ню Йорк приніс в суботу 29. січня, значить безпосередно після проголошення японських звірств поповнених на американцях, суму $11,400,000, а загальна висота з проданих в тому стейті бондів дійшла до $270,000,000, значить покрила одну третину квоти, призначеної для цього стейту. Упродовж двох тижнів купили бонди 1,790,000 одиниць в цілому краю.

ДОМАГАЮТЬСЯ СВОБОДИ ПРЕСИ В МИРОВІМ ДОГОВОРІ.

ОҐОСТА (Мейн). — Кент Купер, екзекутивний директор аґенції „Асошіейтед Прес", вийшов з пропозицією, щоб мирові пляни обняли теж і ґарантію для свободи преси, а це в такий спосіб, щоб ґазети мали право діставати вісти просто від самого уряду. Цю резолюцію приняли на зібранню Товариства Ґазетярів стейту Мейн.

146,000 ЛЮДЕЙ НА ЛІСТІ ВТРАТ.

ВАШИНҐТОН. — Від початку війни по день 31. січня ліста жертв по американськім боці виказує цифру 146,186. Між ними є вбитих 33,153, ранених 49,518, затрачених 33,617, а полонених 29,898. Ці цифри виявило Бюро Воєнних Інформацій. Між втратами є теж 12,500 филипинців.

ЧЕРВОНИЙ ХРЕСТ ТАЇВ ЯПОНСЬКІ НАСИЛЛЯ.

НЮ ЙОРК. — Американський Червоний Хрест таїв через 6 місяців насилля поповнені на американських воєнних полонених тому, що надіявся доставити поміч для полонених через Владивосток. Таке виявив Ричард Ф. Ален, містоголова секції Американського Червоного Хреста для допомоги жертвам з операцій закордонних та на островах в часі конференції Червоного Хреста в Карнеґі Гол. Він теж заявив, що ще не все подано до прилюдного відома. Коли наспіли перші вісти про японські звірства, зродилася думка змести японців з лиця землі. Одначе майже водночас прийшла оферта від японського уряду, що можна доставити допомогу полоненим через Владивосток. Та коли ця допомога не була допущена і припаси ще досі стоять у Владивостоці, не можна було довше затаювати фактів.

ОРҐАНІЗАЦІЯ ВЛАСНИКІВ ТОРГОВЕЛЬНОЇ ФЛЬОТИ.

ВАШИНҐТОН. — Зорґанізовано Краєву Федерацію Американського Мореплавства з власників усіх майже корабельних підприємств, що ведуть бизнес із заграницею. Ця американська орґанізація є подібна до Загальної Ради Британійського Мореплавства. Головою став Амон Е. Рот із Сан Франсиско. Федерація проголосила такі цілі своєї діяльности: 1. Використання кораблів, що їх федеральний уряд схоче позбутися після закінчення війни в такий спосіб, щоб американські приватні підприємства мали в ньому участь. 2. Розвиток прибережної і міжнародної торговлі. 3. Будова й закупно модерних та швидких кораблів.

ЖИДИ РОЗПОЧАЛИ КАМПАНІЮ ЗА $32,000,000.

НЮ ЙОРК. — Екзекутивний Комітет Злученої Жидівської Кампанії видав зазив до складок на допомогу трьом міліонам вигибаючих жидів в Европі. Цей зазив вийшов з конференції, що відбулася в Билтмор готелю. Кампанія триватиме цілий 1944. рік, а гроші зібрані вчасі цеї кампанії призначені як на вирятування жидів зпід націстичного ярма так і на утримання тих, що вже звідти вирвалися.

ДОБЛЮ ПІ ЕЙ ЗВИВАЄ СВОЮ ДІЯЛЬНІСТЬ.

ВАШИНҐТОН. — Адміністрація Прилюдних Робіт, „WPA", викінчила свої рахунки після припинення своєї діяльности з днем 30. червня 1943. Упродовж 8 літ свого існування ця орґанізація видала на прилюдні роботи кругло 13 біліонів долярів, даючи працю 8,500,000 безробітних людей.

Закупив Воєнних Бондів на міліон долярів на конто У. К. Комітету

НЮ ЙОРК. — Скарбник Українського Конґресового Комітету, п. Дмитро Галичин, дістав повідомлення з Воєнного Фінансового Комітету в Ню Йорку, що особа, що не бажає виявлення свого прізвища, закупила Воєнних Бондів на суму одного міліона долярів з тим, щоби та сума зістала зарахована на конто Ударної Бондової Кампанії, яку тепер веде Український Конґресовий Комітет.

ВИСЛАНО 89 АМЕРИКАНСЬКИХ ПРОТЕСТІВ ДО ЯПОНІЇ

ВАШИНҐТОН. — Секретар стейту Кордел Гол виявив, що впродовж останних двох літ американський стейтовий департамент вислав аж 89 протестів один по другім до японського уряду, щоб спонукати Японію притримуватися міжнародних цивілізованих засад у поведінці з американцями як полоненими так і інтернованими. Після одногодинної конференції з президентом Рузвелтом секретар Гол оголосив календар цих протестів, націлених для збереження життя американців, що їх притримала Японія. Останній протест вислано 27. січня 1944, якраз у дні, коли управа Армії й Фльоти проголосили вперше вісти про насильства японців над американцями. У протестах секретар Гол пригадував Японії, що вона саме обовязалася після нападу на Перл Гарбор притримуватися постанов міжнародньої женевської конвенції, хоч Японія не приступила до неї офіціяльно. — Палата репрезентантів ухвалила дати наклад на видрукування 50,000 примірників звіту Армії й Фльоти для вжитку конґресменів. Кожен конґресмен буде міг вислати по 500 примірників цього звіту на адресу своїх знайомих.

КАНАДА НЕ ПРИЙМАЄ ПРОПОЗИЦІЇ ЛОРДА ГАЛИФАКСА

ОТАВА (Канада). — Пропозицію британійського амбасадора в Злучених Державах Галифакса, виявлену в його недавній промові в Торонті з наміром, щоб британські домінії затіснили звязок з матірним краєм і дали метрополії більшу силу, — відкинув в канадійськім парляменті премієр Канади Макензі Кінґ. Він сказав, що існуючі договори достаточно забезпечують матірному краєви право переговорів для співпраці доміній. Колиб він бачив, що ці договори можуть бути перероблені на ліпші, він їх підтримав би. Кінґ остеріг, щоб Британія не пробувала якихсь кроків, які моглиб відірвати Канаду від інших ґруп.

Сфорца називає короля злочинцем

БАРІ (Італія). — Тут відбувся конґрес італійських політичних партій, що мав виробити програму національної політики для італійського народу в даний мент. Конґрес ухвалив відповідні резолюції та вибрав постійний виконний комітет, до котрого ввійшли представники всіх італійських протифашистівських партій, а саме: ліберальної, християнсько-демократичної, комуністичної, робітничо-демократичної й партії акції.

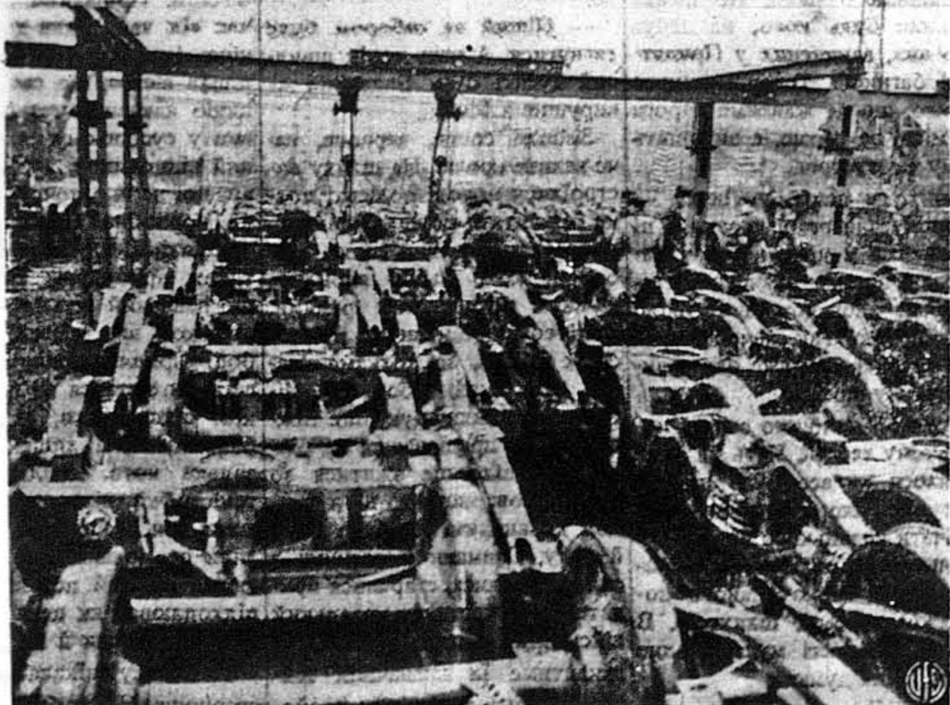
Конґрес ухвалив резолюцію, в котрій назвав себе одиноким справжнім виразником державної волі й сили італійського народу. За цю резолюцію йшла велика дебата, в котрій три ліві партії заявилися за те, аби конгрес признав себе тільки моральною силою. Головними особами на конґресі були: ґраф Карло Сфорца, відомий ліберальний провідник, та відомий на весь світ фільософ Бенедето Кроче.

Промовляючи підчас дебати над резолюцією ґраф Сфорца виступив гостро проти короля Віктора Емануеля, називаючи короля „глупим, злобним, низьким кримінальним монархом", а його уряд „розгнилим трупиком". Сфорца гостро осуджував короля за його заходи зняти зо себе клеймо фашизму; Сфорца казав, що всі ці заходи нещирі й вдавані, що справжні фашисти далі сидять на верхах недіткнені. Він домагався зложення короля з престолу. Лише очистивши з фашизму, говорив ґраф Сфроца, зможемо ми станути на мировій конференції; лише позбувшися мертвого тягару огидної минувшини, зможемо вийти з конференції з честю. Він робив надію, що доперва це може заставити народи світа признати, що італійців не треба ставити серед таких умовин, щоб вони знову кинулися в обійми „тих нещасних божевільців, німців".

Резолюцію фільософа Кроча за ризеґнацію короля ухвалено одноголосно.

ВІЙСЬКОВІ ПАРАДИ НА НОВІМ ПОХОРОНІ РОЗСТРІЛЯНИХ ПОЛЯКІВ

МОСКВА. — За заподаннями „Правди", в катинськім лісі відбувся в останню неділю похорон 11,000 польських офіцирів і вояків, котрих тіла найдено в тому лісі. Священик, що відправляв богослуження, у своїй проповіді висказував надію на Бога, що Він дасть розум польському урядови найти мир через приязнь з „великим східним сусідом". Генерал Берлінґ, командант першого польського корпусу при червоній армії, зложив вінець з написю: „Жертвам Гітлерівського терору", а в своїй промові обіцював пімсту за вбитих товаришів зброї. Майор Завадзкі, його адютант, казав, що „в німецьку верзію про вбивства в Катині не вірить ніхто, за виїмком деяких поляків у Лондоні, котрі піддержують криваві брехні Гітлера для своїх власних інтриґантських цілей, а котрі не мають нічого спільного з польським народом".

ПРИЗНАЧЕННЯ — БЕРЛІН.—Одно з приготовань до інвазії, яке мусить бути переведене, це будова залізничих возів для їзди по німецьких рейках. Десь у південній Анґлії зроблено маґазин вироблених в Америці залізничих возів, призначених для американського військового транспортового корпусу.

АМЕРИКАНСЬКА ФЛЬОТА АТАКУЄ НІПОН НА МАРШАЛАХ

ПЕРЛ ҐАРБОР. — Найбільша морська сила, яка тільки зібралася на водах від битви коло Ютляндії у першій світовій війні, занята тепер атакуванням японських баз на островах Маршала. Помагають воєнній фльоті великі сили американських літаків.

Адмирал Нимиц, командант тої фльоти, не подає дальших інформацій про цю кампанію. Токйо натякає одначе, що японська армія й фльота „переймили" американські сили й зводять з ними завзяті бої, які ще ведуться далі.

Дві ескадри літаків американської воєнної фльоти атакували в неділю вночі японські позиції на строві Вейку.

УДАРИ ПІДВОДНИХ ЧОВНІВ ПРОТИ ЯПОНЦІВ.

ВАШИНҐТОН. — Американські підводні човни добилися в своїй кампанії проти японської морської плавби дальших успіхів, затопивши на Тихому океані дальших 14 японських кораблів.

Разом з цими, свіжо затопленими кораблями, японці втратили від початку війни 572 кораблі. З того 422 затоплено, 36 відай затоплено, а 114 поважно ушкоджено.

ДАЛІ НИЩАТЬ ЛІТАКИ ЯПОНЦЯМ.

АЛІЯНТСЬКА ГОЛОВНА КВАТИРА НА НОВІЙ ҐВІНЕЇ. — Летуни американської воєнної фльоти знищили підчас свого нападу на Рабавл у суботу дальших 36 ворожих літаків. З того 24 збито в повітрю, а 12 знищено на землі.

Підчас того самого нападу американські летуни затопили теж два ворожі товарові кораблі.

ЯПОНЦІ ПОСЛУГУЮТЬСЯ В ПРОПАҐАНДІ НАРОДНІМИ ЗАБОБОНАМИ.

ВАШИНҐТОН. — Японці пробують тепер уже вживати навіть народніх забобонів японського народу для піддержання воєнних настроїв серед населення. Видаваний японським урядом часопис подає новинку про чудо, що мало статися коло Кіски підчас відступу з неї японців. Відступаючі японці чули гуки морської битви, а не бачучи ніяких знаків бою на своїх кораблях, переконані, що це побилися між собою американські воєнні кораблі, а побилися тому, бо мовляв японські покійники попсули їм радія й так заставили їх взяти свої кораблі за ворожі.

ГОЛОД І ХОЛЄРА ВБИЛИ МІЛІОН КИТАЙЦІВ.

ЧУНҐКІНҐ. — За поданнями Американського Дорадного Комітету для Південно-східного Китаю, в провінції Квантунґу вмерло від голоду й холери міліон китайців. 80 процентів населення деяких сіл вимерло. В краю тисячі сиріт. По краю волочаться тисячі, жебраючи хліба.

ЧЕРВОНА АРМІЯ ПІДХОДИТЬ ДО ЕСТОНСЬКОЇ ГРАНИЦІ.

ЛОНДОН. — Захопивши коло сто сіл за один день та занявши місцевість Кріково, червона армія найшлася на віддалі 5 миль від границі Естонії. Вона перейшла в кількох місцях ріку Луґу.

ТІТО ДОНОСИТЬ ПРО ПАРТИЗАНСЬКУ ОФЕНЗИВУ.

ЛОНДОН. — Радіове бюро маршала Тіта доносить, що його партизани почали рівночасно три офензивні камцанії проти німців у Югославії.

Німці кажуть, що за останні два місяці вони вбили 23,636 югославських партизанів.

ЗНИЩИЛИ 62 НІМЕЦЬКІ ЛІТАКИ В ІТАЛІЇ.

АЛЖІР. — За один день 30. січня американські летуни доконали 900 летунських випадів на окуповані ворогом околиці й знищили йому 62 літаки. За останні чотири дні вони знищили 152 літаки, втративши при тому самі тільки 19.

АМЕРИКАНЦІ ЗАПОБІҐАЮТЬ ЕПІДЕМІЯМ СЕРЕД ВІЙСЬК.

КАЇРО. — У багатьох околицях, у котрих стоять тепер американські війська, панують різні епідемічні недуги, як: малярія, дезинтерія, тиф, бубонічна холєра. Статистика показує, що американські війська показуються на подив забезпечені перед поширенням цих недуг. Лікарі приписують цей стан різним превенційним заходам, як щепленню, строгому зберіганню санітарних приписів.

БЕРЛІН НЕМОВБИ ГОРЮЧИЙ ДІМ БЕЗ ДАХУ.

ЛОНДОН. — Берлінови грозить повне знищення як політичної й військової столиці Німеччини. Він не перестав горіти від бомбардувань у четвер, пятницю й суботу, коли в неділю вночі на нього скинено дальших 1,680 тон бомб.

Інші відділи американських бомбовиків били по націстичних базах у Франції та Голяндії.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед появою числа, в котрім оголошуючий хоче мати своє оголошення.

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.		SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.	
На рік	$7.00	One year	$7.00
на пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
Число з суботи (з англійською частиною):		Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):	

З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

Гітлєр у ролі спасителя

Спириводу річниці захоплення державної влади націстичною партією виголосив німецький диктатор Гітлєр чергову свою промову, замітну найбільше тим, з формального боку, що тривала всего 20 хвилин. По суті вона цікава як ще один доказ певного умового розкладу цеї людини, якій сліпо повинується німецький нарід.

Є в тій розмові всі старі причандали націзму. Є передусім старий антисемітизм, з тою хіба зміною, що колись жидів винувалося за те, що вони хотіли мира, а тепер за те, що вони довели Німеччину до війни. Як давніше, так і тепер, жидів ідентифікується з большевизмом, перемовчується при тому очевидно часи союзу націстів з совєтами. По старому представляється жидів як справжніх панів Британії й Америки, аби в цей спосіб доказати провідну думку промови, що Британія й Америка не можуть виступити проти большевизму-жидівства, що мовляв, обмотує цілий світ нитками інтриг з Москви. Всеж це знову має послужити на те, аби доказати слухачам, що врятувати світ перед цим кольосом большевизму-жидівства може тільки одна націстична Німеччина.

Доперва тут приходить нова нота, якої досі властиво в промовах Гітлєра не було. Досі вся політика Гітлєра була німецька. Все, що він робив, мовляв, робив для Німеччини. За інші інтереси він не дбав. Він, і його головні прибічники, все говорили, що вони національні себелюби. Доперва тепер в останній промові Гітлєра появляється інтерес інших, так званих малих держав Европи. Мовляв, тільки Німеччина може врятувати малі держави „перед новою інвазією гунів", чи пак перед „большевицьким кольосом".

Виходило би, що Гітлєр задумав візвати Польщу, Норвеґію, Данію, Голяндію, Бельґію, Люксембурґ, Чехословаччину, Югославію, Грецію зірватися до оборони Німеччини в теперішню її скруту. Що старі керманичі багатьох тих держав, а може й всі, зажурені зростом впливів Росії, можливо, але щоби котранебудь з тих держав навіть на хвилю подумала про те, аби „прогнати ці бактерії силою зо свого тіла", як каже Гітлєр, про можливість того може говорити справді хіба людина, яка затратила зовсім усякий змисл реальности. Малі держави можуть боятися зросту чотирьох потуг світу, вони можуть навіть мріяти про спільний відпір цій обєднаній силі, але про це нема найменшого сумніву, що вони тільки під такою умовою будуть обєднуватися, що націстична Німеччина буде переможена й розбита. Аби перед поляками, данцями, норвежцями й бельгійцями вдавати спасителя, на це замало кепського автора: на це треба божевільного.

Що є за задуманими перемінами?

В часі, коли всі ми заняті війною, іде серед Обєднаних Держав підготовка нового ладу в світі. А також і підготовка, хто в ньому буде заважувати. Очевидно, що в першу чергу іде тут про чотири найбільші потуги: Злучені Держави Америки, Велику Британію і СССР, а теж і про Китай. Про Злучені Держави не приходиться в світі багато говорити, бо вони уявляють собою одну цілість. А властиво — один голос. Але виходить на таке, що дехто побоюється сили навіть того одного голосу, головно на мировій конференції. Звідси і бажання поставити проти того одного голосу — багато голосів.

Ось так собі толкують многі несподівану вістку, що надійшла з Москви, а згідно з якою Верховний Совет задумує змінити совєтську конституцію в такий спосіб, щоби дати більші права поодиноким членам Союзу ССР у справах оборони і заграничної політики. Це вважають намаганням Совєтів побільшити свої голоси при мировій конференції голосами „республик", що входять в їхній склад. Їхні голоси булиб тоді подібні до голосів домінії Британського Камонвелт.

Цікаве тут те, що совєтська вістка про ці пляни рознеслась по світі саме в такому часі, коли всюди широко коментовано промову британського амбасадора до Злучених Держав, вайкавнта Гелифекса, яку він виголосив в Торонто, в Канаді, а в якій він підкреслив, що Британія мусить по війні затримати в світі таку позицію, що булаб рівна тій, яку мають такі потуги як Злучені Держави, СССР та Китай. Щоби так було, казав Гелифекс, треба, щоби була однозгідність міжнародньої політики серед усіх членів Британської Спілки Народів, а далі спільність у справах оборони, в економічних справах, кольоніяльних, а теж і комунікаційних. Ось те затіснення спільноти серед членів Британського Камонвелт звязував Гелифекс з повоєнним порядкуванням світа, зазначуючи, що сама Британія, з 50 міліонами населення, не може бути рівнорядним членом між такими потугами як Злучені Держави, Совєти, чи Китай. А щоби стала справжньою четвертою потугою, то мусить дістати сильнішу підтримку від своїх членів, ось таку, яку має тепер у війні.

Нема двох думок, що совєтська новинка про „демократизацію" Совєтського Союзу і побільшення прав республик щодо закордонної політики і оборони, є свого роду відгуком на те, що говорив Гелифекс. Британія є властивим конкурентом Совєтів, і то не тільки в Европі, але й в Азії. Британія намагається тепер скріпити Британський Камонвелт та вдержати свій вплив в Европі затісненням звязків у першу чергу з Францією, а дальі з Бельґією, Голяндією і т. д. В противагу тому Совєти хочуть збільшити свій голос у міжнародніх справах тим, що готові признати право окремо говорити ще й іншим своїм республикам. Та чи це „окремо" буде чим іншим від диктату Москви? Ось це є головне питання. Бо решта це диплоьматична совєтська гра. Це гра міжнародніх сил.

Проф. Микола Чубатий.

Хто є лібералом, та хто під них нині підшивається?

Світ догори ногами.

В одній із попередних статтей була мова про те, як то нині найбільші реакціонери, що спиняють поступ людства руками та ногами, а людей поневолюють як у найбільше дикі часи, тепер називають себе поступовцями. Наділі з поступом вони нічого спільного не мають, бо поступ це крок людства вперед, до кращого й свобіднішого світа, а многі з тих, що себе на американськім ґрунті називають поступовцями, прямують до поневолювання людей та цілих народів. Отже не поступають наперед, але цофаються взад.

Поневолювання людей та народів було відоме у далеку давнину, в часи фараонів еґипетських, та завойовань, сфанатизованими релігією Магомета арабів. Від того часу світ поступав. Люди здобували собі щораз більше пошанування свободи людини та цілих народів. Так було аж до появи російського комунізму. По нім націзм завів неволю людини та неволю цілих народів й то серед найстрашніших способів правління. Тому націзм — це чорна реакція. Але і те треба памятати, що на сході Европи, в царстві російського комунізму, людство цофнулося на кілька століть взад, в прастарі часи фараонів та арабських каліфів, а всі здобутки людства, його поступу, пішли на марне. Тому комуністи та їх прихильники не мають нічого спільного з поступом, вони є теж носіями чорної реакції, бо в них людина непевна свого життя, ні не має свободи собою розпоряджати.

Таке саме як зі словом проґресист-поступовець є зі словом „ліберал". Це слово ліберал раз-по-раз на устах комуністичної преси. За комуністами цей термін на означення американських прихильників комунізму та на означення всіх комунофілів впроваджує теж комунізуюча преса, теж і українська, що піддибує за комуністами. Кожний хто за комунізмом, кожен хто прихильником як найширшого панування совєтської Росії над Европою то в їх розумінню ліберал. Лібералом є проф. Лянґе, лібералом є кс. Орлєманскі та всі ті американці, що є за поширення влади Совєтів, хочби й на цілу Европу. Знов світ догори ногами. Бо що спільного з лібералізмом може мати людина, що є за поневоленням мас та запряженням їх в державний капіталізм? Що має з лібералізмом спільного людина, що є за поневоленням цілих народів Росією, як ось актуально українського народу? Що має з лібералізмом спільного поневолення західних українців совєтським режімом, якого вони ні не хочуть, ні собі не бажають.

Тому розберем основніше це слово „ліберал", його дійсне значіння.

Що це є лібералізм та ліберали?

Два ці слова походять від латинського слова „лібер", що значить в українській мові свобідний. Лібералізм це така суспільна наука, що є за найповнішу та всесторонну свободу людини. Прихильників такої науки та таких практичних громадських діячів називаємо лібералами. Порівнайте тепер ці два поняття: з одного боку людина, що заступається за повну та всесторонну свободу людини та російський комунізм, совєтський лад. Цеж небо та земля. Якщо хотівби собі хто закпити зі слова лібералізм та ліберал та ужити його в жартобливім значінню, то уживби його в примінению до совєтського устрою. Але саме на цім полягає баламучення людей комуністами та їх попутчиками; що слово цілком чуже совєтському устроєви приписується саме тому устроєви. На що це робиться? На це, щоб ошукати людей та закрити ту дійсність, що серед неї на сході Европи живуть міліони людей та ще й заходить небезпека, що дістануться до неї ще нові міліони всупереч своїй волі.

Лібералізм як громадська наука це дитина теж часів французької революції, отже кінця 18-го та початку 19-го століття. В тих часах усіх людей, що були за свободою людини називали лібералами та протиставили їх консерватистам, себто тим, що старалися зберегти дотеперішний лад без повної свободи. З тих часів по недавні часи й дві головні політичні партії Анґлії називалися — одні консервативістами, другі лібералами.

Поняття лібералізму в різних ділянках громадського життя набирало різного значіння; тому був лібералізм політичний, лібералізм економічний, лібералізм світоглядовий.

Що це є лібералізм політичний?

Лібералізм політичний заступав думку повної свободи громадянина в державі. Саме Америка це країна типового політичного лібералізму. Політичний лібералізм заступається за повну свободу слова, преси, зібрань, зарібкування людини, переселення, свободу науки, віри, тощо. Словом політичний лібералізм стоїть на становищі, що державна влада має мішатися до справ людини тільки остільки, оскільки це є найконечніше до збереження спокою та ладу внутрі держави, до забезпечення держави назовні, та оскільки свобода одної людини не нарушує права на таку саму свободу другої людини. Політичний лібералізм поборює всякі поліційні системи. Політичний лібералізм ставить всі державні орґани на услуги збереження публичної безпеки та свободи одиниці. Це все маємо в Америці, тому Америка — як сказано — є взірцевою ліберальною країною. Ті свободи людини є обняті збіркою законів, яку звемо „бил оф райтс", що в країнах з ліберальними строями вважається фундаментальними законами, нарівні з конституцією країни.

Постійну контролю над тривалим забезпеченням свобід, „бил оф райтс", мають громадяни через часто повторювані вибори адміністрації держави, через своїх послів, себто конґресменів, сенаторів, асемблеймeнів, сенаторів стейтових, тощо. Порівнаймо тепер свободу Америки та ту свободу, яка є в Совєтах, тоді доперва побачимо цілий цинізм, з яким комуністи та комунізуючі політишени стараються ошукати американське громадянство, примінюючи слова ліберал до прихильників с о в є т с ь кого ладу.

Що це є економічний лібералізм?

Виходячи зі становища політичного лібералізму прихильники тої доктрини заступали думку, що так само треба лишити свободу людині в його економічній праці. Прихильники економічного лібералізму є за найповнішою свободою людини вести свій бизнес, вибирати заняття та навіть вести конкуренцію з другою людиною, чи з другим бизнесом. Держава має тільки контролювати, щоб це економічне змагання велося леґальними середниками, згідно з законами краю та по можности чесно.

Прихильники економічного лібералізму є того переконання, що такий устрій є найкращий, бо він дає змогу людині свобідно розвинути свій талан.

У відносинах поміж державами прихильники економічного лібералізму є за свобідну торговлю поміж державами, за свобідну економічну конкуренцію народів поміж собою, словом за економічне життя без обмежень.

Правда економічний лібералізм показався невповні корисним, бо сильна економічно одиниця чи сильне підприємство потрафить нерідко зовсім леґально знищити економічно слабшого противника. Тоді держава мусить брати слабшого в опіку. Та не про це нам йде, а про виложення науки економічного лібералізму. Його теж немає у Совєтах, тай не може бути, бо Совєти це один монополістичний державний капіталізм, а всі люди є його робітниками, найчастіше з примусу.

Що це є світоглядний лібералізм?

Світоглядний лібералізм це дальша пряма консеквенція з ліберального підходу до життя громадянства. Світоглядний лібералізм заступає думку, що людина може мати собі такі переконання, які хоче, та що ніхто не сміє їй мішатися в її внутрішні переконання. Світоглядний лібералізм є за те, щоб людина могла бути віруючою або ні, могла собі вірити, так або і накше. Людині вільно мати такий чи другий погляд на світ чи моральність. Може собі вона після того світогляду життя улаштувати, коби тільки цей світогляд, назовні показуваний, не ображав світогляду другої людини, чи не перешкоджував другій людині мати так само свій власний світогляд, саме в імя свободи людини.

З цього всього в Совєтах і сліду нема. Там людина має мати тільки такий світогляд, який визнає державний провід, себто комуністична партія. Там довший час не було ніякої свободи релігії. Нині трохи попустили, але до свободи віри там ще далеко. Там наприклад, по постановам конституції можна вести безбожницьку пропаґанду, але заборонена релігійна пропаґанда. Чому так є? Бо там немає ні повної релігійної свободи, ні свободи політичних поглядів, ні свободи переконань для вченого, бо він мусить достосовуватись до засад офіціяльної науки комунізму.

Колиж прихильники Совєтів таки говорять, що вони є лібералами, то це ніщо друге, а тільки свідоме ошукування американського громадянства, неознайомленого з дійсністю на сході Европи. Ціль є одна тільки, тих правдивих лібералів американців запрягти до праці в користь поширення совєтського порядку, крайно протиліберального, на великі простори Европи та Азії.

ОЛ. ЛУГОВИЙ — Права автора застережені

ЧОРНІ ХМАРИ ІЗЗА ПРИПЯТИ

Історична повість з часів Хмельниччини.

17)

— Не потребуєш пригадувати, пане-брате. Всім нам, здається, смерть вже за плечами. Та колиб сталася воля Божа, то не турбуйся... Твоя родина не чужаж і мені.[32]

32) Сотник Овруцький-Швабе був жонатий з сестрою полковника Бруяки — Мартою.

Піщаним н а д п р ипятським шляхом повів сотник свій відділ. Поїхав з завданням — колиб ворог підходив до Бабицької переправи через Припять — вияснити його силу, дати знати до Чорнобиля і стримати ворога на переправі за всяку ціну... Одночасно за Припять пішла на розвіди переодягнена селянами партія козаків.

А в Чорнобилю з трівогою ждали нових вісток від полковника Подобайла з під Лоїва. Але діждалися зовсім несподіваних вістей з іншої сторони, звідки і не думали.

В місті все готувалося вже до нічного відпочинку, перекликалися тільки на чатах вартові. І тоді віхала в місто козацька чота. Спиталася у вартових, де примістилися полковники. А через годину в місті все прокинулося, начеб ворог підходив вже до міста. З уст до уст ширилася між козацтвом і посполитими потішаюча новина:

— Наказний гетьман Михайло Кричевський з тисячами комонного[33]) козацтва прибув від гетьмана Хмельницького... На рано прибуде з військом до Чорнобиля:..

Раділа старшина, раділо й усе козацтво. Прибув нарешті вожд, хоч може без значної сили, але його імя будило в військови віру в перемогу козацтва. Прибував незвичайний полковник, тільки найближчий дорадник гетьмана Богдана, перший по гетьманові в Козацькій Україні. Не післав гетьман будь кого; не забув про них, закинених у Припятські багнища. Тепер козацтво вірило, що не ждатиме ворога на місці за рікою, а вирушить йому на зустріч...

33) Комонний — кінний.

— Буде похід у Литву — пророкували старі козаки. І ці слова вже у других устах набирали іншого значення; ставали не здогадом, а твердою постановою. Так, начеб наказний гетьман дав вже наказ виступити у похід.

Тої ночі мало хто спав в козацькому таборі. Чуть на день занялося — все було на ногах; гомоніло, готуючись зустрічати козацького вожда, недавнього королівського полковника, широко знаного поміж козацтвом і шляхтою. В таборі і в місті мунало одне слово, одна думка:

— На Литву!...

— Нині ще відай вирушимо в похід.

— Може не своголні... Прибувшому козацтву требаж перепочинок дати після такого далекого походу. Коні навіть не підуть.

— Козак і піший битися ніде.

— Піший за табором буде тягнутися. А наш похід швидкий мусить бути. Радзивил же вирушив з Річиці.

Зійшло сонце, червоне, наче залите кровю. На шляху вистроїлися молоді поліські полки привитати вожда. Великий, добре втрабований шлях і оболоні коло нього вкрилися кінними козацькими рядами. Піші сотні станули на крилах своїх полків, за полками станув невеликий табор. Все зібране на швидку руку, ще тиждень тому працювавше на ріллі, не вспіло ще зжитися зо своїми товаришами, ні з укладом козацьким. Не було тому й ладу. Отамани й сотники з сил вибивалися, старалися придати своїм частинам козацький військовий вигляд. Адже переглядатиме їх визначний військовий знавець, що на свойому віку бачив не лише королівську ґвардію, але й армії — шведську, семигородську та бранденбурську.

Тисячі пар очей вдивлялося на шлях, звідки зо своїм комонником мав наїхати наказний гетьман. Нікого однак не бачили: Проїздило по шляху час від часу один-два кіннотчики і по всьому. По рядах пішла вістка, що своїх комонників наказний гетьман зіставив у сусідньому селі на денний відпочинок, а сам ще минувшої ночи з почотом прибув до Чорнобиля. Другі звідкись довідалися, що козаки ввечері також прибудуть; треті знов, що наказний гетьман зо своїм військом вже на литовському боці Припяти. Знов же, що гетьман зіставсь зо своїм полком відпочивати, а в Чорнобиль прибула лише одна козацька чота. Звідки пливли такі чутки ніхто не знав, та вони, хоч і заперечувані, кружляли по полках. Один висловлював як свій погляд, другий підхоплював як певну вістку і так вони росли й ширилися.

Та в тому виїхала з фортеці старшина. Несли бунчук з двома білими кінськими хвостами, великий козацький прапор, за ними їхали трубачі й довбиш. З булавою в руках, на сивому коні їхав наказний гетьман. За ним полковники Панькевич, Бруяка, Шіпко й Голота. Полки виструнилися, як вміли — завмерли.

(Дальше буде).

ВИБРАНО НОВОГО ПРОВІДНИКА ТАМЕНІ.

НЮ ЙОРК. — На місце добровільно уступившого провідника організації Тамені Михайла Дж. Кенедія, вибрано як його наслідника Едварда В. Логлина, що був досі секретарем судді з найвищого суду нюйорської південної округи, Фердинанда Пекори.

Українсько-Американська Кампанія Продажу Воєнних Бондів

ПРИ УКРАЇНСЬКИМ КОНГРЕСОВИМ КОМІТЕТІ

1) Два міліони долярів!

Звіти з місць, надіслані до централі Кампанії продажу воєнних бондів по день 29. січня 1944 р. виказують, що закуп бондів нашої кампанії вже перейшов суму двох міліонів долярів. В поодиноких громадах кампанія прибирає такий спонтанічний вигляд, що виходить, що кожен американець українського роду візьме в ній участь.

Треба одначе добре памятати, що ціла кампанія за бондами мусить бути переведена взірцево та організовано. Організованою вона буде тільки тоді, коли кожна організація та кожен громадянин виконають усі, навіть найменші вказівки, відносно вживання та виповнення аплікацій та відослання посвідок до головної централі:

UKRAINIAN AMERICAN WAR BOND DRIVE
847 N. FRANKLIN STREET, PHILADELPHIA 23, PA.

Тільки на основі точних інформацій зможе централя обрахувати загальну суму та дати „кредит" кожній громаді та організації.

2) Надіслання матеріялів.

Щоби мати повний образ нашої праці по громадах в справі продажу бондів, прохаємо нашу пресу прислати до централі, на вгорі вказану адресу, по два примірники усіх газет та видань, як теж летючки з поодиноких громад; повідомлення на збори та їх програми з бесідниками, витинки з місцевої американської преси, словом усе, що відноситься до Українсько Американської Кампанії продажу Воєнних Бондів на місцях.

3) Аплікації на Бонди.

Купувати бонди треба тільки на аплікації, які мають напис:

UKRAINIAN AMERICAN WAR BOND DRIVE
under the auspices of the Ukrainian Congress Committee

4) Де можна купувати бонди?

Бонди можна купувати в кожній державній агенції продажу воєнних бондів, але вживати до закупу виключно наших аплікацій, та відослати до нашої централі точно виповнений, та потверджений агенцією, **рекорд ресіт** (RECORD RECEIPT).

Колиж хто бажає мати бонд з українською печаткою, то може такий бонд одержати в одній з наших тих державних агенцій:

а) UKRAINIAN BUILDING & LOAN ASS'N
847 N. FRANKLIN STREET, PHILADELPHIA 23, PA.

Офіс отворений в лютні місяці кожного вечора (крім неділі) від год. 7—9 ввечір. Хто висилає замовлення почтою, мусить виготовити аплікацію та залучити чек чи Мони Ордер на імя:

UKRAINIAN BUILDING & LOAN

б) UKRAINIAN SAVINGS COMPANY
2190 W. TENTH STREET
CLEVELAND, O.

офіс отворений кожного дня від год. 9. рано до 3. попол.

в) AMERICAN UKRAINIAN BUILDING & LOAN ASS'N.
31 MORTON St., Rear
NEWARK, N. J.

офіс отворений в пятницю від год. 7—9 та в неділю зараз по Богослуженню від год. 12—1.

5) Яку квоту призначити для закупу?

В листі Державного Скарбу зазначено, щоби кожна організація назначила собі певну квоту, відповідно до числа своїх членів. Цю суму прохаємо негайно подати до Централі, щоби ми мали точний образ праці на місцях.

6) Бондові Комітети по місцях.

Для переведення бондової Кампанії уряд кожної організації є рівночасно бондовим комітетом цеї організації. Тому прохаємо усі організації подати імена усіх, хто активно причиниться до успіху нашої бондової кампанії, щоб їх імена були поміщені в окремій Пропамятній книзі, яка вийде по скінченню кампанії.

7) Нагороди Державного Скарбу.

По переведенню кампанії Державний Скарб роздасть нагороди організаціям та поодиноким громадянам за поміч в переведенню бондової кампанії.

8) Плян праці на біжучий тиждень!

В біжучому тижні треба:

а) зголосити до:

UKRAINIAN AMERICAN WAR BOND DRIVE
847 N. FRANKLIN STREET
PHILADELPHIA 23, PA.

квоту закупна бондів та імена бондового комітету;

б) Вислати до централі летючки, повідомлення за бондові збори, витинки з газет та інше;

в) Роздати всім знайомим аплікації з нашим написом, а купити бонди та вислати посвідку до централі;

г) У всіх справах звязаних з бондовою кампанією звертатися зараз до:

UKRAINIAN AMERICAN WAR BOND DRIVE
847 N. FRANKLIN STREET
PHILADELPHIA 23, PA.

Д-р Володимир Галан,
голова Комісії Продажу Воєнних Бондів при Українським Конгресовім Комітеті.

З КАМПАНІЇ ЗА ЧЕТВЕРТУ ВОЄННУ ПОЗИЧКУ

НАША ЦІЛЬ.

Головний обовязок американських горожан українського походження є доложити всіх старань якнайскорше покінчити та виграти війну. А виграти війну можуть тільки вояки, які заосмотрені в найновішу та модерну зброю, які мають відповідно потрібний воєнний матеріял.

Що більше? Мама, тато, жінка, словом — уся рідня, бажають бачити вояків, своїх дітей, мужів і рідних, якнайскорше в дома. Це бажання може бути сповнене тільки тоді, коли ці вояки будуть мати воєнний матеріял, яким виготовляється за нами закуплені Воєнні Бонди. Їх поворот залежить від модерної зброї, яку виготовляють за гроші, що їх складаємо, купуючи **Воєнні Бонди**.

Отже ваш і нас усіх святий обовязок — купувати Воєнні Бонди! Тим сповняємо свій горожанський обовязок та допомагаємо нашим дітям скорше покінчити війну і вернути переможцями. Це була і одна із головних точок нарад Другого Конгресу Американців Українського Роду.

Ми є американські горожани, але з українського походження. А український народ ще ніколи за час свойого існування не був виставлений на ворожу пропаганду за свої змагання до волі, як він є виставлений сьогодні. Український нарід обчернюють не тільки вороги народу, але його власні ренегати. В обороні покривдженого та поневоленого українського народу — мусимо стати ми і доказати неправду. Ось та оборна мусить бути виказана ділами, а не словами. Ворожі наклепи ми можемо відбивати зорганізовано допомогою Америці, а закупно Воєнних Бондів дає нам поле для такої оборони.

Отже, щоб дати допомогу українському народові в його змаганнях до волі, ми мусимо купувати Воєнні Бонди зорганізовано. Не можемо давати свій „кредит" іншим групам! Нам треба іти слідами інших народів. От хоч би жидівського народу. Минулого року жиди відсвяткували свій „Судний День" тим, що закупили в цім дні за один міліон долярів Воєнних Бондів. А ми американські горожани українського походження відсвяткуємо 25-ліття проголошення Злуки Українських Земель тим, що закупимо Воєнних Бондів на пять міліонів долярів.

Саме за таке замівся Другий Конгрес Американських Українців.

о. О. М.
член Пресового Комітету.

ЖЕРТВИ НА ПРАЦЮ УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ

На покриття видатків, получених з влаштуванням Другого Конгресу Американців українського походження, з реєстраційних оплат делегатів осталось на цілі Конгресового Комітету $845.51.

НІМЦІ ПАКУЮТЬ ПОЛЯКІВ ДО ГЕТТА.

ЛОНДОН. (ОНА). — Тому, що німці масово втікають зі сходу до Польщі — там забракло помешкань. Німці радять собі в той спосіб, що як їм треба помешкання, то вони виганяють поляків до гетта, а помешкання забирають для себе. В багатьох польських містах гетта стоять порожні, бо жидів німці вибили, або переслали на каторжну працю на фронті.

Підземна польська преса доносить, що німці страшно над поляками знущаються і розстрілюють їх за найменшу провину. Особливо біля фронту, де в останніх часах появилися повстанчі загони. Німці не можуть дати собі з ними ради і випитують селян де повстанці збираються. Як селянин не може на це відповісти, то його негайно нищать.

ТРЕБА ХОРИСТІВ ДЛЯ ВИСТУПУ В КАРНЕҐІ ГОЛ

Повідомляю, що з припоручення Ювилейного Комітету Відділів У. Н. Союзу Метрополитальної Округи я зорганізував мішаний хор для виступу на святі 50-ліття У. Н. Союзу, що відбудеться в Карнеґі Гол, 5. березня. Щоб іще доповнити цей хор, запрошую любителів співу з хоровою практикою і добрими голосами до участи в цьому хорі. Проби відбуваються в

STEINWAY BUILDING,
113 W. 57th Street (near 6th Avenue) Room 601, New York, N. Y.
у вівторок і суботу кожного тижня від год. 7:30 до 10:30 вечером.

Юрій Кириченко.

ДО ВІДДІЛОВИХ СЕКРЕТАРІВ У. Н. СОЮЗУ

Прохаю тих відділових секертарів, котрі ще не прислали спису своїх членів, що служать у збройних силах, щоб прислали його якнайскорше до головної канцелярії У. Н. Союзу.

М. Мурашко, гол. предс.

AMERICAN RED CROSS

ВОЄННИЙ ФОНД ЧЕРВОНОГО ХРЕСТА НА 1944 РІК.

Коли бомби вже падають, тоді запізно посилати поміч на дуже далеку віддаль. Коли тяжко раненому воякови треба зробити трансфузію крови, запізно шукати за особою, що дала би свою кров, або за норскою, яка мала би доглядати раненого. Коли вояк довідається про якісь турботи, або й нещастя в його родині, — він потребує помочі, і то негайної.

Американський Червоний Хрест дбає за тим, щоб ту поміч подати тоді і там, де зявляється потреба. Тому мусить продовжатись безперервне збирання крови; мають вербуватися норски для армії й фльоти. Вишколені робітники Червоного Хреста та різні засоби мають висилатися до таборів, шпиталів та на далекі боєві фронти по цілому світі.

Коли після залізничої катастрофи залишаються покалічені жертви, або коли повінь залле місто, чи виникне якась епідемія, — запізнена поміч може спричинити втрату не одного життя. Допомоговий фонд і медичні засоби Червоного Хреста, що все є на поготівлі для подібних випадків, як і вишколений для ратункової акції кадр робітників, зявляються негайно і рятують життя потерпівших та помагають їм стати на ноги.

Щоб виконати свої зобовязання перед збройними нашими силами та перед цивільним населенням, Американський Червоний Хрест потребує вашої помочі. Протягом 1944 року він має зібрати 5,000,000 пожертв крови; звербувати 2,500 норсок місячно для армії і фльоти. Представники Червоного Хреста та інший персонал мають бути при військових і морських частинах та в шпиталях, щоби помагати нашим борцям та їх родинам і в персональних скрутних справах. Для полагодження тих справ тут, на домашньому фронті; Американський Червоний Хрест щиро виконує свою пайку праці.

В дома Червоний Хрест має бути постійно на поготівлі для негайної помочі у випадку якогось нещастя. Мають провадитись курси для помішниць норсок, першої помочі та інші культурно-освітні заходи. Треба пакувати й посилати харчові пакунки воєнно-полоненим; виготовляти бандажі та виконувати тисячі інших завдань, що звязані з працею такої далекосяглої. діяльної організації, як Червоний Хрест.

Вся діяльність Американського Червоного Хреста базується на добровільних жертвах і вкладах. Впродовж березня, що призначений президентом Рузвелтом Місяцем Червоного Хреста, Американський Червоний Хрест має зібрати на 1944 рік фонд нечуваного досі розміру для задоволення нечуваних досі потреб. Ваша пожертва спричиниться до втримання всіх ділянок праці Червоного Хреста і до врятовання не одного людського життя.

Жертвуймо щиро!

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

БОФАЛО, Н. Й.

Поклик до української громади міста Бофало і околиці!

Знагоди 4-тої Кампанії Воєнної Позички, Український Центральний Комітет назначив „Український День" на неділю, 13-го лютого 1944 року.

Тогож дня відбудеться масове віче в Українськім Народнім Домі, 205 MILITARY ROAD, BLACK ROCK, година 2:30 пополудні. Український день буде тим, що зможемо зробити підсумки загальної суми, за яку наша українська громада закупила воєнних бондів.

Теперішня кампанія має приспішити нашу повну перемогу над фашизмом ще того року. Це означає, що сотки тисяч молодих хлопців повернуть з поля боротьби здоровими.

Українська Громадо! Сповнім свій патріотичний обовязок зглядом нашої країни — Америки, котра потребує саме тепер якнайбільшої матеріяльної помочі.

Даючи ту поміч, ми рівнож вкладаємо до державної каси нашу ощадність, а по десятьох літах отримаємо чотири доляри, за кожних вложених три долярів.

Український Центральний Комітет глибоко переконаний, що наша українська громада міста Бофало і околиці закупить велику скількість воєнних бондів, та що ми не останемо позаді інших народностей.

На повіт Ірі призначено поверх 30 мілонів долярів. Комітет ведення цієї кампанії покладає надію на нас, українських громадян, що як і в попередній кампанії так і тій здобудемо славу.

Любимо і хвалимо нашу прибрану батьківщину—Америку. Любимо демократію.

Живемо тут в порівнаншю до інших жителів рожево.

Ось тому є нашим обовязком закупити додатковий стодоляровий (або й більше) воєнний бонд.

Купуйте воєнні бонди та приходіть громадно на означений день, де бесідники, як в англійській так українській мові, напевно заінтересують вас.

ЗА У. Ц. КОМІТЕТ:
о. Іван Жук, голова
Павло Товкач, секретар.

ДІТРОЙТ, МИШ.

Вистава картини: „Святий Вечер на Україні".

Дня 16. січня уладив 26. відділ Союзу Українок Америки картину, укладу панни Королишин „Святий Вечер на Україні", в якому змальовано наш рідний звичай святкування навечеря Різдва з усіми народними обрядами, віншуваннями та колядками. Ще заздалегідь саля Української Хати при Ґрейлинг вулиці була переповнена гостями, що засіли за столи. Серед глибокої тишини піднеслася куртина і очам видців представився давній вид рідної хати з накритим столом, двома свічками, соломяним дідухом на долівці і сіном на столі.

Ролю дідуся, грав удачно гр. Івасів, ролю бабусі, що приготовляла вечерю з 12 страв, грала громадянка Шандак, а ролю дочки Оксани гр. Солодка; ролю зятя гр. Прокопович, ролю дівчаток, що розстелювали дідуха, віддали якслід школярки з парафіяльної школи: Ґеновефа Солодка й Мирослава Хомяк, а ролю хлопчиків, що переходили глибокий ліс, несучу вечерю для дідуся й бабусі відограли школярі Михась Тиро й Богдан Атаманець. При цій нагоді треба згадати, що гр. Рунько знаменито вдав старокраєвий ліс та хатну обстанову.

Після вистави, що викликувала на переміну то сміх то сльози радости, відбулася святочна вечеря на салі, котру поблагословив місцевий парох о. д-р. Тиханський і після привіту для гостей панею Прокопович, головою відділу СУА, виголосив від себе зворушливу промову.

Підписана, як господиня при вечері, покликала до промов по черзі: о. Місіонаря Краєвського з Канади, о. Пеленського, адв. Панчука, д-ра Яціва з Виндзору, в Канаді. Промови були дібрані, до теми і підносили настрій святочних гостей. Переплітав промови хор ім. Івана Котляревського під управою гр. Атаманця, чудовими колядками.

Від американців неукраїнського роду промовляла пані д-р Едмонд, яка не могла начудуватися картинами, які щойно бачила. Подібні думки висловила теж пані Кесеті.

Адв. Касій висловив признання для відділу СУА, за таку виставу і її авторці, панні Королишин, а подібний настрій підтримав гр. Довгань. Збірка, переведена між гістьми на пресу УСА принесла $38, а дохід призначено по половині, на парохіяльну школу і на інші цілі.

Катерина Хомяк.

НА ІТАЛІЙСЬКОМУ ФРОНТІ.—Аліянтські інвазійні війська в Італії натискають на ворога, аби відбити натиск ворога, котрий почав там офензиву, аби не дати Аліянтам піддержати своїх товаришів, висаджених щойно на попережжа ближче Риму. Американці бють на Касіно, а британці поза Мінтурно.

КОЖНИЙ СВІДОМИЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ УКРАЇНЕЦЬ ПОВИНЕН БУТИ ЧЛЕНОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

БРІДЖПОРТ, КОНН. — Тов. Укр. Січ, від. 59, повідомляє всіх своїх членів і членкиць, що місячні збори відбудуться в неділю, 6. лютого, в гали церковній, 34 Біч ул., в год. 2. пополудні. Взиваємо всіх членів прийти на час. Рівнож взиваємо всіх членів вписати свої діти чи внуки до своєї організації; не давайтесь так просити і не будьте такі вперті. На наш відділ призначено приєднати 16 нових членів в часі Союзового ювилею. Не лишімся позаду і не будьмо гірші від інших. Уряд на 1944 рік вибрано: Д. Чернявський, предс.; Г. Монюк, заст.; М. Галькевич, секр.; М. Шиманський, заст.; Л. Бих, кас.; Т. Красіцький, заст.; контр. комісія: М. Шиманський, Й. Підлуский, В. Кузів; тростіси, М. Шиманський, П. Слівінський; огл. хорих: П. Зелінський, І. Шевчук, О. Зелик. Збори будуть відбуватися кожного місяця в першу неділю в місяци. Адреса секретаря: Michael Halkewicz, 179 Corwall St., Stratford, Conn. — М. Галькевич, секр.

Помства письменника.

Відомий французький повістяр Олександер Дюма, автор „Трьох мушкетерів", діставав великі гонорарі. Він мав умову із своїм видавцем, що цей платитиме йому буде від рядка. За якийсь час видавець запримітив, що Дюма заповнює сторінки такими розмовами:

— Що чувати?
— Нічого.
— Нічого?
— Таки нічого.
— А чому?

Видавець розгнівався і найближчу умову зробив з письменником, що буде платити йому від слова. Дюма, щоб помститися, ввів до своєї повісти трьох гикавих і одну жінку, що вічно повторяла „сі" (так).

Вже не так з „кена".

Молода жінка до свого чоловіка: „Мій дорогий: Треба признатися, що ці мої страви не такі смачні, як то колись приладжувала моя мама. За її часів все це було з бляшаних коробок".

ШІКАҐО, ІЛЛ. — Місячні збори Тов. ім. Дмитра Вітовського, від. 301, відбудуться в неділю, 6. лютого, в год. 1. пополудні, в парохіяльній галі. 1944 В. Ірі вул. Просимо всіх членів прийти на збори. Уряд на 1944 рік остав вибраний: Л. Доманьчук, предс.; Параня Гнатишин, рек. секр.; М. Горний, фін. секр.-кас.; Т. Кашницький і М. Кревніцький, контр. комісія. — За уряд: **М. Горний,** секр.

КУПУЙТЕ ВОЄННІ БОНДИ

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Дня 15. січня 1944 р. померла
ПАРАСКЕВІЯ КУЙБІДА-КАЛЬМУК,
членкиня Бр. Пресв. Богородиці, від. 259 У. Н. Союзу в Шікаго, Ілл.

Походила із села Казимирка, повіт Підгайці, Галичина. При смерти мала 48 літ. Покійна оставила 3 сини: Іван, Михайла і Мирослава, котрий є в армії десь за морем, 1 сестру, 4. брати, 4 внуки і дві пасербниці. Похорон відбувся з церкви Рожд. Пресв. Богородиці на цвинтар. — В. Їй П.!

Н. Побуцький, секр.

Дня 17. січня 1944 року помер у 71. році життя, по 2-денній хоробі, майже 34-літній член 81. відділу У. Н. Союзу в Куртіс Бей, Мд.

ОЛЕКСА ЛІЩИНСЬКИЙ.

Покійний походив з села Котузова, повіт Підгайці, Зах. Україна. Полишив жену і 2 сини та 2 доньки. Похорон відбувся 21. січня з дому до української церкви св. Петра й Павла, а відтак на цвинтар св. Хреста. — В. Й. П.!

Д. Л., член відділу.

Дня 25. січня 1944 року помер у 54. році життя
МИХАЙЛО МАТВІЇВ,
член Бр. св. Арх. Михаїла, від. 352 У .Н. Союзу в Честер, Па.

Покійний родився в селі Вільки, пов. Рава Руська, Галичина. До Союзу вступив у 1939 році. Оставив у смутку жену Анастазію і 9. дітей. Похорон відбувся в пятницю, 28. січня, при участи родини і знайомих з католицької церкви. — В. Й. П.!

М. Гаврилюк, секр.

ПІТСБУРҐ, ПА. — Бр. св. І. Хрестителя, від. 96, повідомляє всіх своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 6. лютого, точно в годині 2. пополудні, під ч. 723 Явнатк ул. С. С. Усі члени повинні прийти на збори, бо є важні справи до полагодження. Буде вибір уряду на 1944 рік. Цего року обходимо 50-літній ювилей У. Н. Союзу, тому кожний член повинен привести хоч одного нового члена до У. Н. Союзу, а за це дістане нагороду. — За уряд: Д. Василик, секр.

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ. — Тов. ім. Ів. Франка, від. 241, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться 5. лютого, в годині 6. ввечір, в гали 74 Герис Еве. Обовязком є кожного члена явитися за ці збори, бо є важні справи до полагодження. — С. Бардачевський, векр.

ТАРЗАН, ч. 913 Корокий передих.

Не дивлячися на небезпеку, Тарзан спутав одного слона тягаром свого тіла.

Через те, що другий слон тиснув далі всею своєю силою, повз повернувся вбік.

Через те махіна вдарила в бік будинку, котрий ще не горів.

Але це був передих тільки на хвилю, бо зараз полумя обняло цілий дім.